

Za druhé světové války bojovali za naši svobodu. Nedělního programu Slavností svobody v Plzni se zúčastnili dva američtí veteráni

Stoletý Joseph Thurmond, člen 94. pěší divize americké armády, a o rok starší Gideon Kantor ze 4. obrněné divize americké armády jsou nejvzácnějšími hosty letošních Slavností svobody v Plzni. Oba muži vážili mnohahodinovou cestu přes oceán, aby se po letech opět podívali do míst, která za druhé světové války pomáhali osvobozovat. Plzeňané se s nimi tváří v tvář potkali například při zahájení oslav v pátek 1. května i při nedělním Konvoji svobody, v němž oba muži projížděli po Klatovské třídě na džipech. Cestou jim mávaly tisíce návštěvníků slavností.

„Je pro nás velkou ctí, že oba pánové přijeli. Dohromady mají 201 let, což se mi stalo vůbec poprvé s někým takovým trávit čas a budu na to do konce života vzpomínat. Obě rodiny oceňovaly, jakým způsobem se o ně v Plzni staráme. Vlastně jsem se setkal se dvěma pokornými muži a neskonale jim děkuji za to, jak přistoupili k našim oslavám. Oba si například chválili tradiční Konvoj svobody,“ řekl primátor města Plzně **Roman Zarzycký** poté, co se v neděli odpoledne oba veteráni setkali s médii. Příležitost potkat se s nimi budou mít lidé ještě i například při vzpomínkovém aktu u Díky, Ameriko!, který se uskuteční ve středu 6. května v 10 hodin. Joseph Thurmond a Gideon Kantor přislíbili, že pronesou zdravici.

„Slavnosti svobody v Plzni si velmi užívám. Mám však pocit, že si to nezasloužím. Byl jsem jen malou součástí osvobození,“ řekl při setkání s novináři **Joseph Thurmond**. Ten letos v rámci oslav v Plzni navštívil například kemp 16. obrněné divize armády Spojených států amerických v Křížkových sadech. Uvedl, že v něm viděl spoustu vybavení z doby, kdy byl v armádě on. „Také jsem v kempu jedl a dostal jsem velkou porci, podobnou, jako když jsem byl v armádě. Vzpomínám, že jsme tehdy dostávali velké porce a nikdy jsem neměl hlad. Dokonce jsem jídlo dostal do podobného ešusu, z jakých jsme jedli za války,“ řekl Joseph Thurmond. V rozhovoru pro město Plzeň zavzpomínal na své úkoly v rámci armády. „Vyhledávali jsme úkryty nepřítel, ničili zbraně, likvidovali nevybuchlou munici, zasypávali krátery po výbuších a zajišťovali zajatce, kteří byli následně převáženi do větších zajateckých táborů. Působili jsme ve městech západního Československa, jako jsou Klatovy nebo Střelské Hoštice. Na konci roku 1945 jsem byl převelen k 51. signálnímu sboru u Mnichova, kde jsem hlídal a doprovázel německé zajatce a dohlížel na jejich práci při odklizení trosk,“ uvedl Joseph Thurmond, který do Československa přišel jako voják krátce po skončení války poté, co se zúčastnil bojů v Porýní a střední Evropě. Do jihozápadních Čech přijel poprvé od konce války. „Na dobu, kdy jsem byl v tehdejší Československu, mám hezké vzpomínky. Potkal jsem laskavé rodiny, které mě hostily a snažily se mě ve volném čase naučit svůj jazyk. Na místa, kde jsem sloužil, jsem se chtěl podívat již dlouhou dobu,“ doplnil.

„Pamatuji si, že když jsem se se 4. obrněnou divizí dostal do tehdejšího Československa, dostávali jsme od místních ochutnat velmi dobré cukroví. Stejně dobré dortíky a cukroví jsem po těch letech jedl teď tady v Plzni. Slavnosti svobody si užívám, jsou úžasné a hodně obdivuji hudbu, kterou jsem tady slyšel,“ podělil se o své dojmy z Plzně **Gideon Kantor**. Podle něj se těžko vyjadřuje slovy, jak hluboký pocit má z toho, že spolu s ostatními mohl bojovat za demokracii. „A že se nám podařilo obnovit svobodu v této části Evropy,“ dodal. Do armády byl povolán v červnu 1943. Za války byl příslušníkem 3804. zásobovací roty, 4. obrněné divize. Do České republiky letos přiletěl na několik dnů. Na cestě do Evropy ho doprovází rodina v čele s jeho synem Ericem.

Joseph Thurmond se narodil 6. dubna 1926 a byl členem 94. pěší divize americké armády, do války vstoupil v únoru 1945. Prošel boji v Porýní a střední Evropě. Do Československa, konkrétně západních a jihozápadních Čech, se jeho 94. pěší divize dostala v červnu 1945. Vykonával strážní službu, například v Klatovech či Střelských Hošticích. Joseph Thurmond se letos na základě osobního pozvání a finanční záštity rodinného přítele Jana Horského vydal na cestu po stopách svého poválečného působení v jihozápadních Čechách a Slavnosti svobody jsou jednou ze zastávek na této jeho vzpomínkové pouti, kterou podniká společně se svým synem Michaelem. Jejich desetidenní společná cesta je zavádí kromě Plzně a Prahy i do Českého Krumlova, Rožmberku nad Vltavou, Střelských Hoštic, Horažďovic, Rabí, Sušice a Klatov. Více v rozhovoru <https://1url.cz/jepJL>.

Gideon Kantor se narodil 30. března 1925 ve Vídni v Rakousku. Když mu bylo 13 let, nacisté obsadili Rakousko a umístili jej do školy pro židovské děti. Jeho otec byl uvězněn a po propuštění rodina opustila Rakousko, aby se nakonec v dubnu 1941 přes Francii, Španělsko, Portugalsko a Kubu dostala jako židovští uprchlíci do Spojených států amerických. V červnu 1943, ve věku 18 let, byl povolán do armády a absolvoval výcvikový tábor ve Fort Braggu v Severní Karolíně, ale díky svým jazykovým znalostem byl poslán do Camp Ritchie v Marylandu. Měsíc po dni D se vylodil na pláži Utah Beach a byl přidělen jako řidič nákladního vozu k 3804. QMC Truck Co., 4. obrněné divizi, kde zásoboval pohonnými hmotami tanky. Když jeho jednotka postupovala Normandií, jeho velící důstojník špatně odbočil a dostal se mezi německé pozice. Gideon Kantor dokázal využít své znalosti francouzštiny a bezpečně dovedl muže zpět ke zbytku jednotky. Ta pokračovala dál přes Francii. Jeho jednotka překročila řeku Rýn a pomohla osvobodit koncentrační tábor Ohrdruf. Gideon Kantor odešel z armády 16. prosince 1945, celkem se zúčastnil pěti tažení.